

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en zaterdag.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.

DER PROVINCIE LIMBURG

Abonnement

Binnen de stad, 2 fr. per jaar.
Buiten de stad, 2 1/2 fr.
Een blad afzonderlijk 1 1/2 centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 1 1/2 centimen per drukregel.
Reclamen, aankondigingen en andere artikels vooraan of midden in het blad: 1 fr. den drukregel.

De personen die een abonnement aan den Postrijder nemen voor het tweede halfjaar 1882, zullen het blad gratis ontvangen tot den 1sten van aanstaande.

TONGEREN, DEN 6 JUNI

Kieskronijk.

De katholieken van het arrondissement Brussel aan ook ten strijde trekken den 15 Juni. Hunne kandidaten zijn:
Voor het Senaat, graaf Eugène de Grunne.
Voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers, M. E. Parmentier en graaf Adr. d'Oultremont.
De kandidaten der liberalen zijn:
Voor het Senaat, M. Hanssens.
Voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers, M. Buls en Arnould.

Te Luik zal ook gestreden worden.
De lijst der katholieken bevat de volgende namen:
Voor het Senaat, MM. de Harlez, de Meens, de Fabry-Beekers, de Foret et Jules Frésart.
Voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers, M. Collinet, Goblet, De Locht, Jules Minette, de Ipirlet fils, Ophoven, Nagant, de Selys en Van den Berg.

Katholieke associatie van het kanton St-Truiden.

Verleden donderdag, 1 Juni, heeft de algemeene vergadering plaats gehad der Katholieke Associatie van het kanton St-Truiden, ten einde de kandidaten der kiezingen van den 15 juni aan te duiden: alhoewel er waarschijnlijk geen strijd zal zijn, hadden de kiezers in groot getal zich naar gezegde vergadering begeven, om aan de uitgaande leden de vorige dankbaarheid hunner lastgevers en de algemeene goedkeuring dezer laatste te toonen over de wijze op welke zij zich van hun mandaat gekwetend hebben.

M. Vanvincerooy, President der Katholieke Associatie, bekleedde in de zitting de plaats van Voorzitter: aan het bureau namen plaats de heeren Senateur van Willigen, en Volksvertegenwoordigers Thonissen en Baron de Pitteurs Hiegaerts. Na de lezing van het proces-verbaal der vorige zitting, door M. H. de Creffit gedaan, wordt het woord door M. Thonissen gevoerd.

Met zijne gewone welsprekendheid legt M. Thonissen aan de vergadering uit, wat hare lasthebbers gedaan hebben en voornemens zijn te doen indien de kiezers hen waardig achten van een nieuw mandaat. Het spijt ons die schoone redevoering niet gansch te kunnen mededeelen en zullen trachten dezelve zooveel mogelijk in 't kort te verhalen.

«Eer ik aan uw vertrouwen een nieuw mandaat kom vragen,» zegt de spreker, «wil ik u de manier uitleggen waarop wij onze zending volbracht hebben, en aan de kiezers de gelegenheid geven hunne grieven, indien er grieven bestaan, voor te brengen om des noods door wederzijdsche uitleggingen de goede overeenkomst nog te vermeerdere, die tusschen lastgevers en lasthebbers moet bestaan.

Spreker legt zijn programma voor den dag: «hij verklaart zich openlijk aanhanger der Grondwet: hij heeft die laatste altijd dapper verdedigd zelfs wanneer de Grondwet het voorwerp was van menigvuldige aanrandingen, en bijzonder sedert dat het oppergezag van Leon XIII, over onze Grondwet sprekende alle Belgen aangezet heeft dezelve te beminnen en te verdedigen. De katholieken moeten overigens de Grondwet beschouwen als een sterk bolwerk dat hunne vrijheden beveiligd tegen de ondernemingen der radicalen. Hij wil geene hoegenaemde herziening noch van de Grondwet noch van een harer artikelen: men moet al de artikelen behouden en de instelling waarvan de uitmuntendheid door 50 jaren gebruik gewaarborgd is. Als men eens aan 't veranderen is gaat overigens de eene met de andere verandering door, zoodat men langzamerhand zou pogen die vrijheden nog te verminnen, die wij zoudanig ter harte hebben: van eenen anderen kant, zouden wij niets winnen met onze grondwet te veranderen en het ware onvoorzichtig in het onbekende te vallen.»

Spreker wil eene politiek van kalme en is geen liefhebber van eenen nutteloozen strijd die het land uitput en de burgers in twee klassen, de overwinnaars en de overwonnenen, verdeelt: die toestand kan niet lang zonder gevaar bestaan. Spreker verlangt gelijkheid der Belgen voor de wet, en zal werken om zooveel mogelijk dit doel te bereiken.

Onder administratief opzicht, bestrijdt hij uit al zijne krachten een gouvernement dat het gemeentelijk zelfbestuur inkrimpt, dat al de vrijheden, waar de Belgen sedert eeuwen zoo fier over waren, ten zijnen voordeele wil innemen.

Achterruit, roept de spreker, met dat willekeurig oppergezag van den Staat die, door speciale commissarissen, zijnen dwingelandschen wil aan de gemeenten, kerkfabrieken, weldadigheidsbureellen en godshuizen oplegt, en aan iedereen alleenlijk eene vrijheid laat, te weten, de vrijheid van gekke uitgaven, in een doorslecht inzicht gedaan, te betalen!

Onder economisch opzicht acht hij zich ook verplicht een gouvernement te bestrijden dat door overdrevene onkosten op oprichte verwistingen, ons naar den ondergang leidt. Toen de liberalen aan 't roer kwamen, zegt spreker, deden zij voor jaarlijks 10 miljoen nieuwe lasten stemmen en ondanks die jaarlijkse verhooging zal er volgens de verklaring van minister Graux zelf, een te kort zijn van 12 miljoen! Die ministeriele verklaring duidt den katholieke volksvertegenwoordigers aan wat hun te doen staat: zij moeten de gekheden van 't gouvernement bestrijden en terzeldher tijd, de stoffelijke intristen hunner lastgevers bezorgen.

Ten slotte, legt de spreker in vurige woorden uit, «de groote plichten die tegenwoordig aan de katholieken te beurt vallen, tegevolge der weinig verborgene maatregelen van het gouvernement. De kerkfabrieken als burgerlijke personen afschaffen, hunne goederen en kloostergoederen innemen, het budget van eredienst vernietigen, in een woord de Kerk buiten den Staat zetten, ziedaar wat de liberalen van zin zijn te doen om de huissaders te straffen die tegen de ongelukswet opstand zullen gedaan hebben, en geweerd zullen hebben hunne rechten en hunne gevoelens aan den eisch van den liberalen Staat op te offeren. Maar, zoo eindigt de spreker, indien de katholieken van Belgenland werken, zullen zij die maatregelen onmoedig maken en voorkomen en zij zullen op 15 Juni het Vaderland aan het juk der geuzen ontrukken.

Een algemeen en daverend handgeklap toont aan M. Thonissen dat hij de ware gedachten van iedereen heeft uitgedrukt. Na die warme erebetooning voert Baron de Pitteurs het woord om zich zonder voorbehoudingen bij zijn achtbaren en welsprekenden collega aan te sluiten: daarna bespreekt hij de speciale intristen van het kanton.

De oprichting eener nieuwe statie te St-Truiden, de pogingen aangewend voor de overneming door den Staat van den ijzeren weg van Landen naar Hasselt, de overneming van verschillende buurtwegen, het leggen van nieuwe steenwegen waar- onder de weg van Kerkom naar Trognée, door Roost, ziedaar de bijzonderste werken van openbaar nut die het voorwerp zijn geweest van de onophoudelijke zorgen der heeren Senateurs en Volksvertegenwoordigers. Voor al die werken hebben zij eene goede en volledige uitvoering bekomen, en indien de overneming van den ijzeren weg van Hasselt naar Landen nog geen definitieven uitslag gehad heeft, heeft men het toe te wijten aan het gouvernement dat den uitval der thans ingespannen processen moet afwachten; daarom ook hebben de Volksvertegenwoordigers er in de Kamer niet van gesproken, aangezien de minister hun dien toestand gekend gemaakt had met belofte aan die quaestie zoolkaast mogelijk eene oplossing te geven.

Na zijne dankbetuigingen aan de in zoo groot getal vereenigde kiezers aangeboden te hebben, eindigt de spreker met de verklaring dat hij zal voortgaan de belangen zijner lastgevers ter harte te nemen.

De heer Van Willigen vindt dat de twee vorige sprekers zoo goed de gevoelens die hen allen bezielden uitgesproken hebben, dat hij er niets bij te voegen heeft: hij wil nogtans de kiezers bedanken voor den nieuwen blijk van vertrouwen die hem gegeven werd en verzekert hen dat hij zich altijd met iever van zijn mandaat zal kwijten.

De vergadering gaat dan over tot de stemming uit welke blijkt, dat de heeren Van Willigen, Thonissen en baron de Pitteurs-Hiegaerts de eeparigheid van stemmen bekomen hebben: zij zijn dus kandidaten uitgeroepen der katholieke associatie van het kanton St-Truiden.

Na gedane bekendmaking van dezen uitslag, stuurt de president, de heer Vanvincerooy, den heeren kandidaten de beste gelukwenschingen toe over die eeparigheid van stemmen: «die uitslag, zegt hij, bewijst nogmaals dat tusschen lasthebbers en lastgevers de grootste eenheid van gevoelens heerscht.» Zijne woorden worden hartelijk toegelicht.

De *Indépendance* is niet tevrede over de *citoyens*, die aan hare vrienden vragen stellen welke buiten de politiek gaan.

Zoo zegt het blad, onder ander, dat het heel natuurlijk is wanneer de liberale hunne dochters bij de zusters op pensioonaat zenden, aangezien er geen een wereldsch pensioonaat bestaat dat iets weerd is.

Ziedaar eene bekentenis, die goud weerd is; het is de grootste lof, die ooit van onze scholen kon gezegd worden.

Het deficit.

De heer Malou heeft ons, in zijne redevoering, eene kostelijke inlichting gegeven, aangaande den toestand der Staatskas.

Weet gij hoeveel geld er voor 't oogenblik in de kas is? — O.

Waarmee betaalt het gouvernement dan zijne dagelijkse uitgaven?

Met schatkistbons, welke later, bij middel eener leening, zullen ingetrokken worden.

En hoeveel zijn er van die schatkistbons reeds in omloop?

Voor 88,750,000 frank. Zegge: Acht en tachtig miljoen, zeven honderd en vijftig duizend frank, die verteerd zijn en nooit in de kas bestaan hebben!

Kiezers, wat zegt gij daarvan?

Program van den heer Malou.

Wij beschikken in ons blad niet over de noodige plaats om de schoone doch uitgebreide redevoering op te nemen, door den heer Malou donderdag te St-Nikolaas uitgesproken.

Wij willen echter de bijzonderste punten aantsippen van het program, door den heer Malou in die redevoering ontwikkeld.

Het program van den heer Malou is nog meer uitgebreid dan dat van den heer Jacobs. Ook heeft de achtbare staatsminister de puntjes nog wat duidelijker op de r's gezet.

Ziehier de bijzonderste punten van het regeeringsprogram, door den heer Malou aangeduid:

1° Afschaffing en burgerlijke begaving «der ongelukswet»
2° Herstelling der gemeenten in hun recht, het lager onderwijs te regelen volgens de wenschen der huissaders;
3° Aanneming van het Engelsch stelsel, 't is te zeggen: verdeling der hulpgeelden tusschen de verschillende scholen, in evenredigheid van het getal der leerlingen;

4° Afschaffing van het ministerie van openbaar onderwijs;
5° Zijne vervanging door een ministerie van handel en nijverheid;

6° Onmiddellijke herstelling der diplomatische betrekkingen van België met den H. Stoel;

7° Herstelling en uitbreiding der provinciale- en gemeentevrijheden;

8° Benoeming der schepenen door de gemeenteraden;

9° Kishervorming, in den zin eener aanzienlijke uitbreiding van het stemrecht;

10° Invoren van een stelsel waardoor de magistratuur ontlast wordt, met vrijwaring van ieders rechten in de beoordeeling der kieszaken.

Dat is nog niet alles, heeft de heer Malou gezegd: doch 't is genoeg om aan de vrede en vrijheidslevende bevolking eene krachtige aanmoediging te geven.

Redevoering-Frère.

M. Frère heeft te Luik gesproken, en men ziet in deze lange woordenklammering, dat M. Frère bitter kwaad is tegen de redevoering van M. Malou, — en geen wonder.

Deze laatste heeft niets bitter gezegd tegen de partij die nu het bewind in handen heeft, maar hij heeft praktische verbeteringen getoond, die in te voeren zijn.

M. Frère heeft zijn klep geroerd tegen de bisschoppen, pastoors en katholieken, en hij heeft niets gezegd van den slechten toestand, waarin de geldkas en al het overige zich bevindt.

Voor eerst heeft M. Frère de *avances* van zijne partij kaakslag gegeven: hij heeft met hun den spot gedreven, omdat «men tegenwoordig niet meer liberaal kan zijn als men te biechte gaat.»

Men ziet M. Frère blijft de oude hypocriet, die om zijne partijchap te bevoordeelen, de religie wil exploiteeren.

Doch dat helet niet dat hij achterduims toepast wat het *Journal de Gand* gezegd heeft: *het liberalisme is de vrijdenkerij, of het is niets.*

Te Doornik heeft M. Bara ook een paar uren lang «gepapenvreet.» Dat is natuurlijk; wat de meester nog met eenigen vorm deed, doet de knecht op eene onbeschofte manier.

Hoe de Franschen de geschiedenis schrijven.

Bekend is de gekke lewering van sommige Fransche schrijvers dat Godfried van Bouillon een Franschman was. Maar hoe ver de Franschen hunne bewondering voor de zoogenaamde *gloire militaire* ook drijven, hadden zij tot nog toe de veldslagen waarin hunne ouders het onderspit moesten delven, niet doen doorgaan voor zegepraalen. Thans echter heeft een lid der *Académie des sciences morales et politiques* van wien men toch wel zou mogen denken, dat hij met de voornaamste feiten uit de geschiedenis van zijn eigen land niet kan onbekend zijn, de merkwaardige ontdekking gedaan dat de slag der Gulden Sporen of *bataille de Courtray*, zooals de Fransche en Belgische geschiedschrijvers ze noemen, eene schitterende zegepraal voor... Frankrijk was. In de Februari-Maart aflevering (1882) van het bulletin der *Académie des Sciences morales et politiques* komt van de hand van den heer Henri Baudrillart een verslag voor over den zedelijken, verstandelijken en stoffelijken toestand der landbouwers in Fransch Vlaanderen, en op blz. 510 geeft de geleerde geschiedkundige ons de verzekering ten beste, dat de batailles de Bouvines, de Courtrai, Mons en Puelle, de Cassel, marquent autant de succès pour les armes francaises.

Nu men eenmaal dien weg is opgegaan, zegt een Nederlandsch blad uit Brussel, zouden wij er

ons niet over behoeven te verwonderen, indien over eenige jaren deze of gene Fransche geschiedkennis der veldslagen van Waterloo en Sedan eveneens als twee zegepraalen van Frankrijk voorstelde.

Kunst- en Letternieuws.

De volgende cijfers zullen onze lezers een gedacht geven van de wijze, waarop in de Vereengde Staten de annoucen der dagbladen geexploiteerd worden.

In een enkelen dag, bevatten de voornaamste dagbladen van New York: de *Times* 52 kolommen annoucen met 635 verschillende inserties; de *Word* 20 1/2 kolommen met 520 inserties; de *Sun* 17 1/4 kolommen met 522 inserties; de *Tribune* 17 kolommen met 545 inserties; te samen 87 kolommen met 1840 verschillende annoucen voor de vier dagbladen. Denselven dag bevatte de *New York Herald* 110 1/2 kolommen annoucen met 5020 inserties.

De sommen, door de annoucen der amerikaansche dagbladen opgebracht, gaat dan ook alle gedachten te boven. De *Tribune* van Chicago trekt jaarlijks 150,000 frank van elke kolom annoucen; de *Times* ten minste 149,820 en ten hoogste 128,240 fr. De *New York Herald* schat zijne goedkoopste kolom annoucen op 185,645 fr. en zijne duurste op 1 miljoen 740,000 f.

M. L. L. Jeurgens, thans ontvanger der domanen en der accijzen te Lanaken (statie), is ontvanger der zeldre rechten benoemd te Smermaes.

M. M. H. Beynders thans ontvanger der directe belastingen en accijzen te Berek de stad, is ontvanger der zeldre rechten benoemd te Sint-Truiden *extra muros*.

Sterfgeval.

M. graaf Amédée de Bennesse, is gisteren maandag om 4 uren namiddag te Brussel overleden.

De overleden was geboortig van het kasteel van 's Heeren Elderen. Hij was de zoon van wijlen den graaf Lodewijk de Bennesse, vroeger senateur van het arrondissement Tongeren.

BUITENLAND

Nederland.

Te Terneuzen is onlangs een zeven- en negentig jarig overleden, F. De Feyter genaamd, die 150 kinderen, kleinkinderen acht- en negentien kleinkinderen nalaat.

Duitschland.

Onlangs is te Berlijn een poging gedaan tot stelen eener dame van... 72 jaar. De schalkers wilden hier wel de jufvrouw niet hebben, maar aldus het middel bekomen om haar geld af te persen. Een man drong onverwacht de kamer der jufvrouw binnen, deed haar door vier werklieden uit haar bed nemen, in een rijtuig zetten en reed met haar heen. Hij werd echter door eenige burenen, die op het hulpgeroep waren toegesloten, nagezet, achterhaald en met zijn medeplichtigen in handen der politie gesteld, die de doodelijk verschrikte oudjufvrouw naar hare woning terug bracht.

Italië.

DOOD VAN GARIBALDI.

Een telegram uit Rome, 2 Juni, meldt dat het italiaansch gouvernement uit Capriera de tijding ontvangen heeft, dat Garibaldi aldaar donderdag laatst, om zes uren 's avonds, is overleden.

Oostenrijk.

AFSCHUWELIJKE MOORD.

Dezer dagen werd uit zoo onschuldig voorkomende zonden alsman er gelooft wilde aan hechten. Eenige dagbladen uit de hoofdstad van Hongarië zonden alstam korrespondenten naar Tiszaeszar, waar het leij zou gepleegd zijn en ziehier wat zij nu schrijven.

«Den 1 april verdween een jong kristen meisje, Esther Joly-mossy, na gedurende den dag in de nabijheid der Synagoge te zijn gezien geweest. De zoon van een joodsch beenhouwer der plaats heeft bekend, dat zijn vader en andere joodsche beenhouwers aldaar uit andere plaatsen bijengekomen, het meisje den hals afgesneden en haar bloed in een vat verzameld hebben.

«Een beenhouwer van Erlau is donderdag aangehouden, omdat men hem den 1 april te Tiszaeszar gezien had. Het lijk eener jonge vrouw werd in de nabijheid van het dorpje Tisdob, uit de Theiss opgevischt. Zes honderd man troepen zijn naar Tiszaeszar vertrokken.

«De joden van het dorp hebben allerlei valsche geruchten rondgestrooid en in de dagbladen van Pesth doen opnemen, ten einde de onschuld van den beschuldigen beenhouwer te bewijzen.»
«Zou die verschrikkelijke tijding misschien een weinig licht werpen over die duistere joodsche kwestie in de rijken van oostelijk Europa?»